

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 448/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **JUDr. Márie Mišekovej, advokátky**, IČO 53 644 638, Dunajská 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. B5-4T/29/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. B5-4T/29/2020 **b o l i p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **150 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Bratislava I **p o v i n n ý** zaplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a napadnuté konanie

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. júna 2025 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým Okresný súd Bratislava V) v konaní vedenom pod sp. zn. B5-4T/29/2020. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a aby priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 3 700 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v napadnutom konaní ustanovená ako obhajkyňa obžalovanému. Napadnuté konanie bolo právoplatne skončené vo veci samej rozsudkom mestského súdu sp. zn. 4T/29/2020 z 27. septembra 2021. Sťažovateľka požiadala

mestský súd 28. októbra 2021 o priznanie odmeny za vykonanú povinnú obhajobu. Z obsahu ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že napriek tomu, že mestský súd mal určenú lehotu na rozhodnutie o náhrade trov konania do 30 dní podľa § 533 ods. 3 Trestného poriadku, a napriek opakovaným urgenciám sťažovateľky (14. júla 2023, 7. januára 2025, 18. marca 2025) do podania ústavnej sťažnosti mestský súd ani po 3 rokoch a 8 mesiacoch nerozhodol o trovách právneho zastúpenia.

3. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 448/2025-11 z 26. augusta 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu na ďalšie konanie.

II.

Vyjadrenie mestského súdu a prehľad procesných úkonov v napadnutom konaní

II.1. Vyjadrenie mestského súdu:

4. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/182/2025 z 9. septembra 2025 uviedol, že vyššia súdna úradníčka rozhodla o náhrade trov konania 8. septembra 2025 a toto rozhodnutie ku dňu vyjadrenia mestského súdu nenadobudlo právoplatnosť. Konštatoval, že vec skutkovo a právne nie je náročná, pričom určitá miera prietahov v napadnutom konaní vznikla z dôvodu zaťaženia súdnych oddelení a aj implementáciou tzv. novej súdnej mapy. Vytkol sťažovateľke, že nepodala sťažnosť pre nečinnosť predsedovi súdu a navrhol ústavnému súde, aby ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhoviel.

5. Mestský súd sa vo svojom vyjadrení nevyjadril k možnosti ústneho pojednávania podľa § 58 zákona o ústavnom súde.

II.2. Prehľad procesných úkonov:

6. Ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v napadnutom konaní došlo k nasledujúcim procesným úkonom potrebným na posúdenie ústavnej sťažnosti: rozsudok mestského súdu v konaní sp. zn. 4T/29/2020 právoplatný 27. septembra 2021, návrh sťažovateľky na priznanie odmeny doručený mestskému súdu 28. októbra 2021, e-mailová urgencia sťažovateľky mestskému súdu odoslaná 7. januára 2025 a 18. marca 2025, uznesenie mestského súdu sp. zn. B5-4T/29/2020 z 8. septembra 2025 o priznaní odmeny a náhrady sťažovateľke, ktoré bolo mestským súdom zaslané sťažovateľke 8. septembra 2025 a ktoré bolo doručené sťažovateľke 23. septembra 2025 (proti ktorému sťažovateľka nepodala sťažnosť).

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože účastníci konania na ústnom pojednávaní netrvali a na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu bolo zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej

lehote, pretože v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010). Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

10. K právnej a faktickej zložitosti veci v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie sa netýka rozhodovania o merite, ale ide o rozhodovanie o trovách konania, o priznaní odmeny v zmysle aplikovateľných taríf, teda o pomerne jednoduché posúdenie opodstatnenosti jednotlivých uplatnených úkonov poskytnutej právnej služby. Vzhľadom na uvedené predmet napadnutého konania nepredstavuje fakticky a právne zložitú vec, a preto z týchto dôvodov ani nemožno ospravedlniť zdĺhavé rozhodovanie mestského súdu.

11. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd konštatuje, že z mestským súdom predloženého spisu a ani z vyjadrenia mestského súdu nevyplývajú okolnosti na strane sťažovateľky, ktoré by negatívne zasahovali do dĺžky napadnutého konania.

12. Pokiaľ ide o postup samotného mestského súdu v napadnutom konaní, mestský súd rozhodoval o náhrade trov konania sťažovateľky takmer 4 roky napriek tomu, že jeho zákonnou povinnosťou bolo o návrhu podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku rozhodnúť do 30 dní od jeho podania a priznanú odmenu a náhradu hotových výdavkov vyplatiť najneskôr do 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

13. Mestský súd svojou nečinnosťou nepochybne spôsobil zbytočné a neprimerané prietahy v konaní, a tým porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Prikázanie vo veci konať

14. Vzhľadom na to, že v čase rozhodovania ústavného súdu už došlo k vydaniu uznesenia o priznaní odmeny, proti ktorému sťažovateľka po jeho doručení nepodalala opravný prostriedok, ústavný súd nepostupoval podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona

o ústavnom súde a neprikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 3 výroku nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

15. Keďže ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovateľka požadovala priznanie zadosťučinenia vo výške 3 700 eur. Uvedené sťažovateľka odôvodňovala primárne celkovou doterajšou dĺžkou napadnutého konania vzhľadom na právnu a faktickú jednoduchosť veci.

16. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (III. ÚS 103/2018). Pri rozhodovaní ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, a súčasne sa riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 75/01, IV. ÚS 15/03).

17. Pri rozhodovaní ústavný súd zohľadnil aj význam rozhodovania v napadnutom konaní pre sťažovateľku, keďže nejde o rozhodovanie vo veci samej, ale o procesné rozhodovanie o priznaní odmeny po rozhodnutí vo veci samej vo výške 549,43 eur, a to, že z ústavnej sťažnosti nevyplývajú okolnosti, podľa ktorých by stav právnej neistoty sťažovateľky v napadnutom konaní mal pre sťažovateľku aj existenčný alebo iný obdobný význam. Ústavný súd tiež zohľadnil skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu už došlo k vydaniu a doručeniu uznesenia o priznaní odmeny, proti ktorému sťažovateľka nepodala sťažnosť. Zároveň ústavný súd zohľadnil to, že súdne prietahy v napadnutom konaní predstavovali nečinnosť mestského súdu, ktorý počas takmer 4 rokov nielenže nerozhodol o trovách konania, ale ani nijakým spôsobom nereagoval na opakované urgencie sťažovateľky.

18. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol o priznaní finančného zadosťučinenia sťažovateľke v sume 150 eur (bod 2 výroku nálezu) a v súlade s § 133 odsek 3 písm. e) zákona o ústavnom súde nevyhovel tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu